

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سرشناسه:	لوئیس، جان، ۱۹۴۰-م. Lewis, John
عنوان و نام پدیدآور:	پیاده‌ها: روایت مستند مصور از جنبش حقوق مدنی سیاه‌پوستان آمریکا/ جان لوئیس، اندرو آیدین؛ [تصویرگر] نیت پاول؛ مترجم محمد جباری.
مشخصات نشر:	تهران: نشر اطراف، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری:	۵۶ ص: مصور.
فروست:	روایت مصور: ۱.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۰۱۹-۸-۵
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت:	عنوان اصلی: March, 2013-2016.
عنوان دیگر:	روایت مستند مصور از جنبش حقوق مدنی سیاه‌پوستان آمریکا.
موضوع:	لوئیس، جان، ۱۹۴۰-م. -- داستان‌ها، مجله‌ها و فکاهیات تصویری
موضوع:	Lewis, John -- Comic books, strips, etc.
شناسه افزوده:	جباری، محمد، ۱۳۶۰-، مترجم
رده بندی کنگره:	۱۳۹۶ ۱۹۱۳/۱/۹۰۱/۱ E
رده بندی دیویی:	۳۲۸/۷۳۰۹۲
شماره کتابشناسی ملی:	۵۰۸۲۹۷۴

روایت مصور

پیاده‌ها

جنبش مدنی سیاه‌پوستان

نویسندگان: جان لوئیس، اندرو آیدین

تصویرگر: نیت پاول مترجم: محمد جباری

اطراف

ویراستار: امین شیرپور - با تشکر از رؤیا پورآذر
بازبینی نهایی متن: فاطمه ستوده
دبیر فنی: محمد رضا لری چی
طراح جلد: روح‌الله گیتی نژاد
چاپ: کاج صحافی: نمونه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۰۱۹-۸-۵
چاپ اول: ۱۳۹۸، تیراژ ۵۰۰ نسخه

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این اثر برای «نشر اطراف» محفوظ است. هرگونه تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر (چاپی، صوتی، تصویری، الکترونیکی) بدون اجازه‌ی کتبی ناشر ممنوع است. نقل برش‌هایی از متن کتاب با ذکر منبع آزاد است.

تهران، خیابان ناطق نوری، کوچه کوروش، پلاک ۱۴، واحد ۲- تلفن: ۲۲۸۹۰۵۵۷

Atraf.ir

جنبش همدنی سپاه پوستان

نویسندگان: جان لویس، اندرو آیدین

تصویرگر: نیت پاول

مترجم: محمد جباری

مقدمه‌ی مترجم

سه‌گانه‌ی پیاده‌ها، با عنوان اصلی *March*، روایت مستند و مصور جنبش حقوق مدنی و مبارزات سیاه‌پوستان آمریکا در یکی از پرتهاپ‌ترین دوره‌های تاریخی آن کشور است. کتاب پیاده‌ها وقایع آن سال‌ها را از زبان جان لوییس، نماینده‌ی فعلی کنگره، مرور می‌کند که در آن دوره از رهبران جنبش سیاه‌پوستان بود.

خودنگاره‌ی مصور پیاده‌ها از ستایش‌شده‌ترین کتاب‌های مصور سال‌های اخیر است که نامش در فهرست‌های برترین روایت‌های مصور تاریخی مرتب تکرار می‌شود. این روایت مصور هم برای وجوه مستند و روایی و هم به خاطر ویژگی‌های خاص در فرم تصویرسازی‌اش مورد توجه منتقدان جهانی قرار گرفته و جوایز مختلفی مانند جایزه‌ی کتاب ملی آمریکا، جایزه‌ی ویل آیزنر (جایزه‌ی ویژه‌ی کتاب‌های مصور) و جایزه‌ی رابرت اف. کندی را از آن خود کرده است.

جنبش حقوق مدنی سیاه‌پوستان آمریکا با هدف پایان دادن به تبعیض نژادی علیه آمریکایی‌های سیاه‌پوست در فاصله‌ی سال‌های ۱۹۵۴ تا ۱۹۶۸ شکل گرفت و نویسندگان و مستندنگاران زیادی این جنبش را ثبت و تصویر کردند اما در «پیاده‌ها» همه‌ی این اتفاقات تاریخی - احتمالاً چند بار شنیده و خوانده و دیده شده - را از نگاه کسی می‌بینیم و می‌خوانیم که خودش در ماجراهای سیاسی علیه تبعیض نژادی تأثیرگذار بوده و در بیشتر اتفاقات مهم آن سال‌ها نقش داشته است. این اعتراض یا نافرمانی مدنی که با پایبندی به اصل پرهیز از خشونت آغاز شده بود به تصویب قانون حقوق مدنی در سال ۱۹۶۴ منجر شد. این قانون هرگونه تبعیض براساس «نژاد، رنگ یا مذهب» را در امور استخدامی یا حضور در اماکن عمومی ممنوع اعلام کرد. اعتراض‌ها تا تصویب قانون حق رأی سیاه‌پوستان در سال ۱۹۶۵ ادامه پیدا کرد. جان لوییس که از نوجوانی با این جنبش همراه شده، از درون به اتفاقات آن سال‌ها نگاه می‌کند و روایت خاص خودش را از وقایع دارد. لوییس در جای‌جای روایتش به اتفاق‌ها و آدم‌ها نگاه انتقادی دارد و اقدام‌های مارتین لوتر کینگ و مالکوم ایکس و رؤسای جمهور مختلف آمریکا را از زاویه‌ای شخصی و متفاوت بررسی می‌کند. او حتی از زیر سؤال بردن تصمیم‌های شخصیتی اسطوره‌ای مثل لوتر کینگ در بعضی از مراحل مهم جنبش ابایی ندارد. چه این انتقادات را تلاشی برای مهم جلوه دادن خودش فرض کنیم، چه آن را روایت شخصی صادقانه‌ای از تاریخ به حساب آوریم به هر حال این روایت جدید می‌تواند

زویای تازه‌ای را از این جنبش آشکار کند. اما اگر یک نفر دیگر در جمع خالقان پیاده‌ها نبود، شاید ترکیب این روایت و سبک بصری به تأثیرگذاری فعلی‌اش نمی‌رسید و اصلاً «پیاده‌ها» متولد نمی‌شد: اندرو آیدین، مشاور رسانه‌ای جان لوییس. سال ۲۰۰۸ وقتی اندرو و لوییس در سفرهای کمپین تبلیغاتی انتخاب مجدد جان لوییس همراه بودند، لوییس برای اندرو آیدین تعریف کرده بود که علاقه‌مندی‌اش به جنبش حقوق مدنی از خواندن یک کمیک شانزده صفحه‌ای در نوجوانی شروع شده است. کتاب کمیکی که لوییس به آن اشاره می‌کرد، کتاب کوچک مارتین لوتر کینگ و داستان مونتگمری بود. این کمیک شانزده صفحه‌ای که ماجرای رزا پارک و تحریم اتوبوس‌ها در مونتگمری به خاطر تبعیض نژادی و اصول جنبش پرهیز از خشونت لوتر کینگ را به تصویر می‌کشید، به جریان اصلی تهیه و توزیع کتاب‌های کمیک در آمریکا راه پیدا نکرد اما دست به دست در گروه‌های فعال جنبش حقوق مدنی، کلیساها و مدارس و سراسر ایالت‌های جنوبی آمریکا و بعدها در کشورهای آمریکای لاتین و آفریقای پخش شد و الهام‌بخش همه‌ی کسانی شد که می‌خواستند به تبعیض و بی‌عدالتی پایان بدهند؛ از جمله جان لوییس نوجوان.

اندرو آیدین بعد از این ماجرا بارها به لوییس پیشنهاد کرد که خودش هم یک کتاب کمیک مثل همان کتابی که در نوجوانی شیفته‌اش بود، بنویسد اما لوییس این پیشنهاد را قبول نمی‌کرد. سال ۱۹۹۸ کتاب پیاده‌روی با باد: خاطراتی از یک جنبش را درباره‌ی آن دوران نوشته بود که برنده‌ی جایزه‌ی رابرت اف. کندی شده بود و در فهرست بهترین‌های سال نیویورک تایمز و پنجاه کتاب برترین‌وزو یک قرار گرفته بود و تصمیم نداشت کتاب دیگری در این باره بنویسد. ولی سرانجام با اصرار آیدین، لوییس با شرط کمک گرفتن از او، پذیرفت که کتاب روایت مصوری از جنبش بنویسد.

خودنگاره‌ی مصور پیاده‌ها نمونه‌ی شاخصی از سه ژانر کمیک در دهه‌ی دوم قرن بیست و یکم است: کمیک غیرداستانی^۱، کمیک خودنگاره^۲ و گرافیک ناول^۳.

۱. **non-fiction comics**: روایت غیرداستانی با استفاده از کمیک است. چنین استفاده‌ای از کمیک برای روایت وقایع تاریخی از همان اولین سال‌های پیدایش کمیک معمول بوده است.

۲. **autobiographic comics**: خودزندگینامه‌هایی هستند که در قالب کمیک روایت می‌شوند. اولین نمونه‌ی این گونه در دهه‌ی ۱۸۸۰ منتشر شد و تا امروز نمونه‌های متعدد آن منتشر شده است.

۳. **graphic novel**: داستان بلند و تصویری که مضمونی عمیق‌تر و تصویرسازی پیچیده‌تری نسبت به شکل‌های دیگر روایت تصویری دارد. گرافیک‌ناول در دهه‌ی هفتاد در قالب داستان متولد شد اما به داستان محدود نشد. روایت‌های تاریخی، خودزندگینامه‌ها، سفرنامه‌ها و گزارش‌های مطبوعاتی هم در قالب گرافیک‌ناول متولد شدند. به‌ویژه روایت تاریخ از اولین روزها به یکی از موضوع‌های محبوب نویسندگان و طراحان گرافیک‌ناول تبدیل شد. ←

از مهم‌ترین ویژگی‌های بصری کتاب پیاده‌ها تصاویر سیاه و سفید واقع‌گرایانه و در عین حال متفاوت نیت پاول است که برای مخاطبان آشنا به تصویرسازی‌های اغراق‌آمیز کمیک‌های مارول و دی‌سی، تازه و متفاوت است. تصاویری با سایه‌روشن‌ها و سبک بصری خاص که حال‌وهوای پرتبعیض و تنش آن سال‌های پرتلهاب در تاریخ آمریکا را به خوبی منتقل می‌کند. به طور خاص صحنه‌های زد و خورد، اعتراض‌ها و راهپیمایی‌ها طوری تصویر شده که مخاطب فراموش می‌کند نظاره‌گر تصاویر دوبعدی روی کاغذ است. نیت پاول که یکی از شناخته‌شده‌ترین طراحان گرافیک‌ناول این سال‌های آمریکاست، از کوچک‌ترین جزئیات مستند در تصاویر نگذشته و با چنان دقتی صحنه‌های تاریخی را بازسازی کرده که وقت خواندن کتاب به نظر می‌آید فیلم مستندی از آن روزها را تماشا می‌کنیم. پاول برای هر کدام از شخصیت‌هایی که قرار بود بکشد، تصویر مرجعی طراحی می‌کرد. به جای شبیه‌سازی عکس‌های تاریخی - که حس مردگی و گذشت زمان را در تصاویر و حال‌وهوای کتاب زیاد می‌کرد - این تصاویر را که با تکیه بر شکل مجموعه‌ی هر شخصیت طراحی شده بودند مبنای تصویرسازی‌های بعدی آن شخصیت و ساختار بدن و اسکلتش قرار داد و به این ترتیب شخصیت‌های کتاب جان گرفتند. پاول همچنین سعی کرد با استفاده از کتاب‌های سبک‌زندگی و تصویرسازی‌های دهه ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ و همچنین تحقیق‌های حاشیه‌ای دیگر شکل ظاهری مکان‌ها، لباس‌ها، خودروها و ... را مستند و دقیق طراحی کند.

همه‌ی این ویژگی‌ها باعث شد منتقدان درباره‌ی سبک بصری خاص پیاده‌ها بگویند «طراحی‌های پاول در کتاب پیاده‌ها گستره‌ی حماسی تاریخ را با جزئیات شخصی و مهم خاطره‌پردازی ترکیب می‌کند و داستان لوییس را طوری زنده می‌کند که کاملاً تازه به نظر می‌رسد. پیاده‌ها اثر مهمی را با ترکیب تاریخ و ادبیات مصور خلق کرده است.»

ماجرای کتاب پیاده‌ها از ۷ مارچ ۱۹۶۵ شروع می‌شود؛ زمانی که جان لوییس جوان به همراه دیگر فعالان حقوق مدنی در راهپیمایی سلما به مونتگمری شرکت کرده است؛ راهپیمایی‌ای که بعدها به «یکشنبه‌ی خونین» معروف شد. آن‌ها با پلیس‌های ایالتی روبرو می‌شوند و پلیس از شرکت‌کنندگان در راهپیمایی می‌خواهد پراکنده شوند. وقتی به حرف پلیس گوش

→ انتشار ماوس اثر آرت اسپینگلمن (اولین گرافیک‌ناول برنده‌ی جایزه‌ی پولیتزر) در دهه‌ی هشتاد مهم‌ترین تأثیر را در توسعه‌ی این گونه گذاشت. گونه‌ی گرافیک‌ناول تاریخی و خودنگاره در دهه‌ی نود با آثاری مثل فلسطین جوساکو به اوج رسید و در قرن بیست و یکم با آثاری مثل سفرنامه‌های مصورگی دولیل مسیری پیشرفت و شکوفایی‌اش را ادامه داد.

نمی‌دهند، پلیس‌ها حمله می‌کنند، کتک‌شان می‌زنند و گاز اشک‌آور به سمت‌شان شلیک می‌کنند. ادامه‌ی داستان را از ۲۰ ژانویه ۲۰۰۹ دنبال می‌کنیم؛ زمانی که جان لوییس به عنوان نماینده‌ی کنگره برای حضور در اولین مراسم تحلیف باراک اوباما آماده می‌شود. او در دفترش میزبان زنی از آتلانتا و دو پسر جوانش است که می‌خواهند درباره‌ی تاریخ‌شان چیزهایی یاد بگیرند. لوییس هم داستان زندگی‌اش را به آن‌ها می‌گوید؛ از زمانی که پسر جوانی بود و از مرغ و خروس‌ها و زمین‌های کشاورزی پدرش نگهداری می‌کرد تا زمانی که آرام‌آرام درگیر جنبش حقوق مدنی سیاه‌پوستان آمریکا شد.

با ترکیب انگیزه و انرژی گروه سه نفره‌ی لوییس، آیدین و پاول، پیاده‌ها به اثری نمونه در روایت مصور تاریخ تبدیل شد. اثری که می‌تواند الگویی برای چگونگی زنده‌کردن تاریخ پرفرازونشیب هر کشوری باشد. در سال‌های پس از انقلاب و جنگ تحمیلی در کشورمان تلاش‌های پراکنده‌ی زیادی برای روایت اتفاقات تاریخی شده است. به خصوص برای روایت روزهای جنگ هشت ساله، چندین نمونه با زحمت زیاد تولید شده‌اند. امیدواریم ترجمه‌ی این اثر به ارتقای سطح کمیک تاریخ‌نگارانه کمک کند و روزی شاهد نمونه‌های تأثیرگذار کمیک‌های تاریخی و خودنگاره و زندگینامه به زبان فارسی باشیم و موفق شویم برهه‌های سخت و دراماتیکی را که از آن گذشته‌ایم در قالب تصاویر روایت کنیم.

محمد جباری

زمستان ۱۳۹۸

ستایش‌های منتقدان

«فعالیت‌های شجاعانه‌ی این جنبش به پیاده‌ها ارزش آموزشی می‌دهد، همان‌طور که طراحی‌های پاول به روایت پرحرارت لوییس قدرت تأثیرگذاری می‌دهد.» **نیویورک تایمز**

«داستان تاریخی که به شکل فوق‌العاده‌ای روایت شده.» **پابلیشرز ویکلی**

«خواندنش ضروری است... پیاده‌ها موفقیت تأثیرگذار و مهمی است... داستان یک ابرقهرمان واقعی.» **یواس ای تودی**

«جنبش حقوق مدنی مثل خاطره‌ای دور به نظر می‌رسد... جان لوییس خاطرات ما را به سبکی دراماتیک تازه می‌کند.» **شیکاگو تریبون**

«پاول خطر و تنش را در نماهای سینمایی درخشانی به تصویر در آورده است که به شکل دراماتیکی داستان قدرتمند لوییس را کامل می‌کند.» **بوک لیست**

«وقتی یک گرافیک ناول می‌خواهد خوانندگان جوان را به موضوع مهمی علاقه‌مند کند، معمولاً خیلی نجسب به نظر می‌رسد. اما قصه در مورد پیاده‌های پرنرژ با تصاویر و کلمات قدرتمندش فرق می‌کند.» **بوستون گلوب**

«طراحی‌های پاول در پیاده‌ها گستره‌ی حماسی تاریخ را با جزئیات شخصی بنیادین خاطره‌پردازی ترکیب می‌کند و داستان لوییس را طوری زنده می‌کند که کاملاً جدید به نظر می‌رسد. پیاده‌ها اثر مهمی را در ترکیب تاریخ و ادبیات مصور سرو شکل می‌دهد.» **مجله‌ی اینترنتی اسلیت**

من از قدرت این کمیک حیرت‌زده شدم و خوشحالم از این که داستان جان لوییس نسل‌های بعدی خوانندگان را آگاه خواهد کرد و الهام‌بخش‌شان خواهد بود.» **رینا تلگمایر (کارتونیست)**

«داستان می‌خکوب‌کننده‌ای از زندگی خارق‌العاده‌ی لوییس... به شکل قدرتمندی نشان می‌دهد که چقدر ثبات قدم برای رسیدن به تغییرات اجتماعی لازم است.» **مجله‌ی اوپرا**

«یک خاطره‌ی مصور به‌کمال رسیده‌ی حیرت‌انگیز که تصویر پرشوری از دوران جنبش حقوق مدنی پدید آورده است...» **ان‌پی‌آر**

«پیاده‌ها تصویری تکان‌دهنده از شخصیتی نمادین نشان می‌دهد که هم سرگرم می‌کند و هم می‌آموزاند، و شایسته است که در کنار خاطره‌پردازی‌های مصور تاریخی مهمی مثل ماوس قرار بگیرد.» **اینترتیمنت ویکلی**

جوايز كتاب «پياده‌ها»

#1 New York Times
Bestseller

Robert F. Kennedy
Book Award

Eisner
Award

National Book Award Winner for
Young People's Literature

Printz Award
Winner

Coretta Scott King Author Award
Winner

ALA Notable
Books

YALSA Award for Excellence in
Nonfiction Winner

Walter
Award Winner

A Coretta Scott
King Honor Book

YALSA's Outstanding Books for
the College Bound

Reader's Digest's Graphic Novels
Every Grown-Up Should Read

از راست: اندرو آیدین، جان لوییس و نیت پاول در کنار پُلِ اِدموند پِتِس در شهر سلما که راهپیمایی معروف یکشنبه خونین در سال ۱۹۶۵ در آن اتفاق افتاد.